

Argentina, Chaco

Duben 2024

Radim Schottl

Expo Viví la Termal

Expo "Viví la Termal", která se konala ve dnech 19. až 21. dubna 2024, byla jedinečnou událostí, která představovala výstavu obchodu, průmyslu a služeb v provincii Chaco s cílem podpořit místní obchod, průmysl a rozvoj oblasti. Expozice nabízela různorodé aktivity, včetně soutěží a propagačních akcí, které přilákaly mnoho návštěvníků z okolí. Unión Checoeslovaca se této akce účastnila prostřednictvím svého stánku, kde nabízela tradiční místní pokrmy.

Nové logo tanečního souboru Moravanka

V tanečním sále Unión Checoeslovaca se mladí členové taneční skupiny *Moravanka* sešli, aby na stěnu namalovali své nové logo. Poslouchali u toho českou a slovenskou lidovou hudbu, která je provázela a dodávala inspiraci. Kreslení moravských lidových vzorů nebylo úplně jednoduché, ale společně se toho zhostili s humorem a nadšením. Nakonec vzniklo nové logo, které nyní pyšně zdobí jejich sál a symbolizuje jejich skupinu a regionální dědictví.

Pálení čarodějnic

Dne 30. dubna se v prostorách Unióń Checoeslovaca odehrálo tradiční pálení čarodějnic. Večer byl plný zábavy a zvyků, během kterých se všichni dozvěděli o historii a významu této staré tradice. Vrcholem večera bylo upálení skutečné čarodějnice na venkovním prostranství Unióń. Účastníci si užili sdílení jídla a pití a příjemnou atmosféru u ohně.

Brazílie, Sao Paulo

Návštěva v Sao Paulu

Ivana Malechová

Český ministr zahraničních věcí Jan Lipavský zavítal při své návštěvě také na český konzulát v São Paulu a já musím za sebe říci, že to bylo setkání velmi příjemné a mezi českými krajaný v Brazílii i velmi očekávané. Čeští krajané totiž návštěvu tohoto typu naposledy zažili před dvaceti lety, o to více si ji považovali a někteří se na ni také pečlivě připravili.

Paní Silvia Prado Smit Kitadai, vnučka legendárního českého houslisty, světově proslulého Františka Schmitta, si připravila v češtině moc pěknou řeč o svém dědečkovi a věnovala panu ministrovi knihu, kterou sama napsala. Další studentka, paní Věra Pospíšilová, dcera jednoho z funkcionářů Jana Antonína Bati, vysvětlila rodinnou situaci a obtíže při získávání českého občanství. Byla jsem na svoje studenty moc pyšná.

Velice hezky také dopadla česká hymna v podání talentované paní sopranistky Nikoly Uramové, kterou jsme si dovolili doprovodit instrumentálně s naší skupinou *Pramen*. A opět jsme dostali i prostor s *Pramenem* zahrát české písničky.

Pan ministr si našel na každého krajana čas, každého, kdo si s ním přál mluvit, vyslechl. Krajané také uvítali snahu o zavedení korespondenční volby. Děkuji české ambasádě a českému konzulátu, že krajanům takovému setkání umožnily, protože z něj většina krajanů odcházela s pocitem příjemného zadostiučinění, že na ně nebylo zapomenuto, i když jsou tak daleko...

Lipovec, Chorvatsko

Zlodějové v Lipovci

Ilona Kirchnerová

Divadlo bylo odjakživa nositelem zábavy a kultury a objevuje se v různých formách u všech národů, co jich naše planeta má. Pokud se podíváme do naší, tedy české historie, zjistíme, že divadlo, ať už loutkové, nebo hrané živými herci, má ještě jednu obrovskou přednost – umí poměrně jednoduchou, sdělnou formou šířit sdělení v českém jazyce. Osvědčilo se to v dobách baroka, stejně jako v časech národního obrození a úplně stejný princip využívají vlastně také krajanské menšiny po celém světě. Divadlo je jednoduchý nástroj, kterým lze zachovat jazyk a předat společenské hodnoty.

Po takto filozofickém úvodu tedy nikoho nepřekvapí, že čeští krajané v Chorvatsku nejen divadlo milují, ale také ho s oblibou sami vytváří. Skoro každý český spolek, kterých je momentálně na území Chorvatska neuvěřitelných třicet dva, má pod sebou nějaký divadelní soubor, který nejen že aktivně hraje, ale velmi často si hry i sám píše a režíruje.

Takovýmto zavedeným divadelním souborem bezesporu je divadelní spolek České besedy Lipovec. Vesnička Lipovec poblíž Daruvaru se dokonce honosí tím, že v jejím Českém domě bylo odehráno vůbec první krajanské divadlo v českém jazyce na území dnešního Chorvatska.

V letošním roce mě režisérka skupiny a zároveň předsedkyně České besedy Lipovec **Maja Krejča** oslovila, zda bych souboru nepomohla najít vhodný text kratšího rozsahu a adaptovat ho. Tak se také stalo a hra **Zlodějové** na motivy textu Emila Artura Longena byla na světě. Od začátku až do konce to byla skvělá spolupráce a hra se od své premiéry 3. 3. v České besedě Šibovec dočkala již mnoha repríz. V Lipovci se také každoročně koná **Přehlídka krajanských divadel**, na kterou tradičně přijíždí také selektor z chorvatského sdružení amatérských divadel a vybírá z krajanských představení jedno, které se zúčastní celostátní přehlídky amatérského divadla ve Vodici. Lipovecké besedě prvenství uteklo jen o kousek, ale nevádí, nadšení do divadelního tvoření stále trvá a já se těším na další spolupráci s tímto skvělým souborem.

Daruvar, Končnice, Hrubečno Pole, Chorvatsko

Bum Bum Bum aneb Drumbenový workshop s Barborou Polívkovou

Ilona Kirchnerová

Možná, že by nebylo od věci hned ze začátku vysvětlit, co je to vlastně ten **drumben**. Tak tedy vězte, že **drumben** je originální český ekologický výrobek, který se objevil na trhu už v roce 2009. Je to také neuvěřitelně multifunkční didaktická pomůcka, se kterou lze pracovat ve školách a volnočasových zařízeních, kterou děti ve věku od 1 do 99 let používají buď jako hudební nástroj, nebo místo malířského plátna, nebo po drumbenech skáčou, chodí, sedí na nich, dávají do nich různé věci, třeba házejí míčky, budují z drumbenů stavby a vydávají se s nimi na dobrodružné výpravy po moři, v pralese nebo stepí a divočinou plnou indiánů anebo kanibalů. A jako bonus se nenásilnou formou při tom všem učí spolupráci, naslouchání, toleranci k ostatním apod.

Tohle všechno, a ještě mnohem více nás naučila Barbora Polívková, která je stejně multifunkční ženou, jak multifunkční jsou právě drumbeny. Dílen proběhlo celkem pět. První dvě dílny pro první a druhý stupeň se uskutečnily 16. 4. v **Hrubečném Poli na Základní škole Ivana Nepomuka Jemerščíca**, kde se čeština vyučuje tzv. modelem C (žáci se učí češtinu od začátku jako cizí jazyk, většinou česky nemluví, nebo jen

sporadicky). Hned tady se ukázalo, že jazyková bariéra při společném bubnování, hraní si a objevování nových světů není vůbec žádná překážka. Navíc se drumbeny projeví jako geniální pomůcky při výuce cizích jazyků.

Další dílna se uskutečnila 17. 4. pro veřejnost, a to v prostorách Svazu Čechů v Republice Chorvatsko, následovaly dvě dílny pro Českou školku Ferdy Mravence v Daruvaru a dvě dílny pro první a druhý stupeň České Základní školy Jana Amose Komenského tamtéž. Bubnovací jízdu jsme pak zakončili na Základní škole Josipa Růžičky v Končenici.

Kromě všech výše uvedených didaktických, pedagogických a výchovných funkcí, které drumbeny bezesporu mají, musím uvést ještě jednu, dle mého názoru nejdůležitější, nebo možná spíše zastřešující – rozvoj kreativity a fantazie, protože s drumbeny je především veselo a kouzelné.

Na závěr ještě několik zajímavých odkazů:

<https://www.drumben.cz/>

<https://www.barapolivkova.cz/>

Daruvar, Záhřeb, Rijeka, Chorvatsko

Krasomluva – recitační soutěž v českém jazyce

Ilona Kirchnerová

Jedna z věcí, která se mi líbí na české krajanské komunitě v Chorvatsku je ta, že literatura, poezie, čtení a psaní vlastních textů je nedílnou součástí života krajanů, počítá se s těmito oblastmi kultury stejně jako s muzikou, divadlem nebo folklorními tanci. Působí zde nakladatelství a vydavatelství Jednota, které vydává stejnojmenný

týdeník již od roku 1946 a své čtenáře informuje o činnosti Svazu Čechů v Chorvatsku, o působení českých krajanských spolků, menšinových rad a škol s výukou v českém jazyce a také o vzájemných česko-chorvatských vztazích. Dvakrát ročně vydává k časopisu také literární přílohu *Studnice*, ve které jsou otištěny texty krajanských autorů všech věkových kategorií. Jednou měsíčně vychází dětský časopis *Koutek*, ve kterém si děti čtou nejen o sobě a o tom, co se děje v krajanské komunitě, ale také o zajímavých osobnostech české kultury, literaturu nevyjímaje. Každoročně je zde také vypisována literární soutěž **Literární jaro**, ve které mohou účastníci prokázat literární talent, a v neposlední řadě také soutěž ve čtení v českém jazyce **Čtení tě mění**, o které jsem už psala.

Při zasedání v porotě předposledního ročníků poslední zmiňované soutěže nás společně s paní učitelkou a také poradkyní pro výuku v českém jazyce **Jitkou Brdar Stanjovou** napadlo, že to, co tady vlastně ještě chybí, je soutěž pro české základní i střední školy tak typická, a to recitační soutěž. Nazvaly jsme ji poeticky **Krasomluva** a její první ročník se konal 23. 4. v prostorách Svazu Čechů v Republice Chorvatsko v Daruvaru.

V odborné porotě zasedala předsedkyně Svazu Čechů paní **Ana-Marie Štrumlová Tučková**, naše milá paní knihovnice z Českého oddělení městské knihovny v Daruvaru **Emilije Sedláčková** a v neposlední řadě také moje kolegyně na postu krajanské učitelky v Chorvatsku **Tereza Viček Klímová**. A porota to tedy vůbec neměla jednoduché. Soutěže se zúčastnilo 28 soutěžících ve 4 různých kategoriích a ve všech třech vyučovacích modelech a jeden každý výstup byl perfektně připraven. Podařilo se nám soutěž přesunout také do on-line roviny, takže se mohli zúčastnit také žáci ze základních škol v Záhřebu a v Rijece, kde se čeština vyučuje modelem C.

Hlavními cenami nemohlo být nic jiného nežli knihy veršů Miloše Kratochvíla, Jana Skácela a Petra Nikla a za všechny organizátory doufám, že příští ročník proběhne ve stejné přátelské atmosféře a s ještě hojnější účastí.

Záhřeb, Chorvatsko

Zážitková pedagogika na půdě Filozofické fakulty v Záhřebu

Ilona Kirchnerová

S lektorkou českého jazyka na Filozofické fakultě v Záhřebu, **Zdeňkou Kohoutkovou** jsme se seznámily v Domě zahraniční spolupráce na setkání učitelů již v roce 2022. Od té doby setrváváme v přátelských vztazích, pravidelně se setkáváme na akcích České besedy Záhřeb, Filozofické fakulty i Ambasády České republiky v Záhřebu a při mnoha dalších příležitostech. Ke společnému vyučování jsme se dostaly ale až v tomto pololetí, nebo řečeno terminologií akademickou v tomto semestru.

V lednu tohoto roku jsem na Odborné poradě pedagogických pracovníků v Daruvaru přednesla svůj příspěvek **Kreativita hrou**, ve kterém jsem představovala principy tvůrčího psaní a zážitkové pedagogiky v teorii i praxi a napadlo nás, že by něco takového mohlo být přínosné také pro studentky a studenty bohemistiky, a to především proto, že absolventky i absolventi nezdědka zamíří z fakulty právě k pedagogické profesi.

Přednášku o principech zážitkové pedagogiky s následným workshopem na téma **Vodník** jsme uskutečnily dne 30. 4. 2024 a u studentů bohemistiky padla rozhodně na úrodnou půdu. Na spolupráci navážeme i v následujícím školním roce.

Ky A23 5G

Galaxy A23 5G

Galaxy A23 5G

Austrálie, Adelaide

Duben v České škole

Michaela Svojšová

V dubnu jsme se v České škole věnovali heraldice, zejména štítům a na nich umístěným erbům. Rodová znamení lze chápat jako specifický projev lidské identity a heraldiku jako výklad jazyka znamení a symbolů, kterými se člověk běžně vyjadřuje. Z těchto důvodů se výše zmíněné téma jeví jako výborný námět pro naši páteční projektovou výuku.

Zajímalo nás, jak hluboko do minulosti sahají kořeny užívání znaků a znamení. Z jakého důvodu si rytíři své štíty zdobili, jaké symboly používali a co z nich můžeme vyčíst. Prohlédli jsme si nejstarší české erby a přemýšleli nad tím, jaké měli lidé ve středověku cíle a etické hodnoty. Co si dávali do štítu a kým chtěli být.

Virtuálně jsme navštívili nejznámější české hrady, hovořili jsme tom, jaké funkce tato feudální sídla plnila a které šlechtické rody je obývaly. Neopomněli jsme ani strašidla a nadpřirozené bytosti, s nimiž se podle pověstí a legend v kamenných zdech středověkých staveb mohou jejich návštěvníci setkat

Zmínili jsme mimo jiné i rytířské turnaje a ukázali si, jak se lišila turnajová zbroj od té bitevní. Nejmladší děti si následně vybarvily, vystříhaly, poskládaly a slepily jednoduchou papírovou vystřihovánku – rytíře v brnění.

Stěžejním úkolem pro všechny 3 věkové skupiny pak bylo vytvořit erb. Mladší žáci vymýšleli rodinné erby, nejstarší studenti měli vytvořit erb pro naši Českou školu nebo Československý klub, který by propojoval jejich českou a australskou identitu. Nápadů byla celá řada. Některé výsledné práce se zadání přibližují více, jiné méně, ale všichni pracovali s nadšením.

S prostřední skupinou jsme zkusili pohrát si s fantazií a vytvořit kubistické portréty. Připomněli jsme si jak Pabla Picassa, tak i Josefa Čapka, jehož pohádkové knížky děti velmi dobře znají.

25. dubna si Australané a Novozélandčané připomínají jedno ze svých nejvýznamnějších výročí – takzvaný ANZAC Day. Slovo ANZAC je zkratka označující australské a novozélandské bojové jednotky. Tento významný státní svátek je mimo jiné připomínkou 60 tisíc australských vojáků, kteří padli v 1. světové válce.

25. dubna 1915 se australské a novozélandské jednotky vylodily na poloostrově Gallipoli na území dnešního Turecka. Nekolikaměsíční krvavá bitva proti Osmanské říši skončila neúspěchem spojenců a obrovskými ztrátami na obou stranách. Žádná jiná vojenská operace v novodobé historii Austrálie nezanechala na duši národa tak hluboké šrámy jako právě boj o Gallipoli.

Pro Australany je ANZAC Day skutečně mimořádným svátkem. Ještě před rozedněním se po celé zemi schází tisíce lidí, aby se zúčastnili slavnostní ceremonie a vzdali tak hold padlým hrdinům. Nejedná se pouze o starší občany, ale přichází také mnoho mladých rodin s dětmi vyjádřit úctu těm, kteří položili svůj život za svobodu druhých.

Srbsko, Kruščice, České Selo, Bela Crkva, Vršac

Duben 2024

Alena Havlová

Jarní koncerty ve Vršci a Bele Crkvi (6.4.2024, 27.4.2024)

Česká beseda Vršac spolu s Kulturním centrem Vršac uspořádala jarní koncert ve Studiu Milenijum, kde byla příležitost setkat se s řadou krajanů z okolních besed a prezentovat kulturní činnost českých komunit. Protože řada rodin slaví Velikonoce katolické i pravoslavné, byl naplánován ještě jeden jarní koncert v katolickém kostele svaté Anny, ale datem blízko pravoslavným Velikonocům. Koncert s talentovanými muzikanty ze sboru Bella Crkva a hudební školy Josipa Marinkoviće okouznil široké publikum.

Výuka češtiny pro děti ve Vršci (leden-duben 2024)

V České besedě Vršac byla po téměř tříleté pauze obnovena výuka českého jazyka pro děti. Každou středu připravujeme pro děti z mateřské školy a prvního stupně program naplněný hrami, písničkami a povídkám v českém jazyce. Využíváme materiály, které nám byly poskytnuty Domem zahraniční spolupráce a těší nás, že se kurz rozrůstá o další děti i rodiče.

Jajafest (7.4.2024)

Jaja fest je velmi tradiční akcí belocrkvanských krajanů. V českém domě se sejdou děti i dospělí, kde je bohatý program hudební, výtvarný a nechybí hry a soutěže. Každoročně se soutěží o nejkrásnější vajíčko, nejtvrdší, nejmenší apod. Celou akci provází skvělá atmosféra. Program pro děti začíná odpoledne a pro dospělé od 19.00 večer.

ČEŠKA BESEDA BELA CRKVA

NEDELJA
7. APRIL

JAJA FEST 2024

DEČJI JAJA FEST 14 - 17 h
(ulaz besplatan)

TRKA SA JAJIMA, GURANJE JAJA
NAJLEPŠE CRTANO JAJE, PINJATA

JAJA FEST za odrasle od 19 h
(ulaz: 300 din.)

NAJLEPŠA KORPA SA JAJIMA,
NAJMANJE, NAJVEĆE, NAJLEPŠE
I NAJTVRĐE JAJE

Svira:
Jarko Bodnar

Oslava výročí založení Českého Sela (12.4.2024)

U příležitosti připomínky 187 let existence vesnice České Selo místní uspořádali pracovní akci natírání stromů v centru vesnice. Tato i jí podobné iniciativy mají pomoci udržovat kontinuitu aktivit pro místní a hosty a podpořit tak vesničku s malým počtem obyvatel.

Návštěva delegace z Ústeckého kraje (17.4.2024)

V polovině měsíce dubna navštívila Srbsko delegace z Ústeckého kraje v čele s náměstkem a zastupitelem hejtmána panem magistrem Jiřím Řehákem. Cílem návštěvy bylo prodloužení spolupráce, kterou má Ústecký kraj s městem Vršac a dalšími obcemi Vojvodiny. Předseda delegace a milovník Banátu Jiří Řehák inicioval setkání s českými krajany v Českém Sele, na kterém jim nabídl pomocnou ruku při rozvoji šetrného ekologického turismu. Zazněla myšlenka podpory cykloturismu i spolupráce s českou učitelkou či Hnutím Brontosaurus, které se na rozvoji šetrného turismu v Banátu významně podílí.

Den Země ve Škole Plus

S žáky navštěvujícími kurz českého jazyka ve Škole Plus jsme oslavili Světový den Země. Ekologie a zdravý životní styl je tu téma poměrně nové. Pro děti je novinkou, že je možné třídít sklo, i když nejbližší kontejnery pro tyto účely jsou 35 km od Bele Crkve. Proběhla prezentace o třídění odpadu a zdravém životním stylu. S dětmi jsme vypracovali pracovní listy a naplánovali, jakým prospěšným aktivitám se budeme v nejbližší době věnovat – sportu, udržování okolí svého bydliště a školy v čistotě a také se budeme snažit jíst zdravě.

Natáčení dětí, které se učí český jazyk

Během dubna proběhlo natáčení státní televizí RTS (Radio-televizija-srbija). Natáčení se mohly účastnit děti, které se učí česky ve školách pod vedením učitelky Karoliny Ninku. Národní rada české národnostní menšiny podporuje žáky, kteří se učí česky na školách v rámci jejich programů. Děti z několika škol si připravily tance, písně i recitaci.

Krajanský postcrossing

Během posledních měsíců jsme se v rámci výuky vrátili k projektu Krajanský postcrossing. S dětmi i dospělými se učíme psát texty na pohlednice a vyhledáváme adresy krajanů po celém světě. Děti si nejdříve připravily pohlednice pro své blízké, které jsme sami doručili a poté si každý vybral jednu adresu, na kterou odeslal pozdrav – do Srbska i do zahraničí. Díky pomoci stážistek se vracíme i ke správě FCB skupiny s názvem Krajanský postcrossing. Ve výuce používáme pohlednice s českými motivy – reálie, pohádky, texty nebo fotografie míst v Banátu s vazbou na české krajiny. Postcrossing podpořilo Vydavatelství Oblak z České republiky, které nám věnovalo krásné pohlednice s českými motivy ve formě omalovánek.

Malé EURO u Dunaje

Jednou z hlavních akcí letošního roku je „velké“ fotbalové EURO, které se uskuteční za pár dní v Německu. A jelikož je srbská Vojvodina multikulturním prostředím, ve kterém žije přes dvacet národností, rozhodli jsme se připravit malé EURO už nyní. Po dohodě s fotbalovými trenéry dětí z vesnic Potporanj a Lokve jsme připravili malé EURO tří národnostních menšin v Srbsku. Při přátelském fotbalovém dopoledni jste mohli slyšet češtinu, srbštinu a rumunštinu. Z konečného pořadí turnaje by si mohli vzít čeští fotbalisté příklad a děti ze srbského Banátu mají další motivaci. „Uč se česky a pojedeš na EURO (na to malé u Dunaje).“

Pořadí turnaje: 1. Kruščica (česká menšina v Srbsku); 2. Potporanj (Srbská vesnice); 3. Lokve (rumunská vesnice v Srbsku)

Mimo fotbalové EURO proběhlo také několik dalších zápasů a turnajů-na fotkách níže je tým Kruščice s dívčím týmem z Bele Crkve na přátelském utkání v kruščické „balonsale“.

Pivní festival na Eibenthale (27.-28.4.2024)

Srbští krajané přijali pozvání k účasti na pivním festivalu v rumunském Eibenthale, jehož cílem je podpora šetrného turismu a propojování krajanů z Banátu. Do Eibenthale jsme přivezli fotbalový tým složený z krajanů a po fotbale se zapojili do akrobatického workshopu s místními dětmi. Eibenthálští nás skvěle pohostili a od místních dětí jsme si mohli koupit suvenýry, které samy vyrobily. Těšíme se na další společné akce s rumunskými krajanými – fotbalové turnaje, festivaly či výlety.

Pálení čarodějnic v Českém Selo (28.4.2024)

V Českém Selo se každoročně koná setkání krajanů a jejich přátel u příležitosti „Filipojakubské noci“. Zázemí a občerstvení pro hosty zajistila místní beseda a dobrovolníci. Jaroslav Bodnar připravil hudební program i natáčení do krajského programu České perličky. Přijeli hosté z blízka i daleka včetně zástupců Velvyslanectví v Bělehradě.

Velikonoční dílna v mateřské škole v Kruščici a ve Škole Plus v Bele Crkvi (29.4.2024)

Díky více jak měsíčnímu časovému rozdílu mezi Velikonoci katolickými a pravoslavnými byla příležitost realizovat velikonoční dílny až do konce dubna. Této možnosti jsme využili v rámci dvou kurzů češtiny – v mateřské škole v Kruščici a Škole Plus v Bele Crkvi. Děti měly příležitost se dozvědět o rozdílech slavení Velikonoc u Čechů „katolíků“ či „evangelíků“ v Srbsku a Čechů v Česku. Během výtvarné dílny jsme si povídali o tom, jak děti slaví Velikonoce v jejich rodinách.

